

naar en Mand mener, at nogle Træer, som staa paa Andennands Grund, stugge ind paa hans Grund, og han mener, at han derved lider Skade, da skulle disse Træer kappes eller stynes. Noget Saadant, tror jeg dog ikke let, man kan indlade sig paa. Ganske vist har Segnslovgivningen indladt sig paa at forbyde Opvækning af høistammede Træer i Hegn, idet den har sagt, at der ikke-maa reises nyt Hegn af høistammede Træer, og at der heller ikke paa ældre Hegn maa opvæktes høistammede Træer, men Segnsloven af 6te Marts 1869 har i saa Henseende vist en høj Grad af Forsømmelse, idet den bestemmer, at naar Nogen formener sig brostholden ved den Maade, hvorpaa Naboen benytter sit Hegn, bliver det at afgjøre ved et sagkyndigt Skjøn af Segnsynsmænd, hvorvidt, og i bekræftende Fald hvorledes, Hegnet bør forandres eller ombyttes med et andet lovligt Hegn, og den Afgjørelse, der her træffes, staaer det den Vedkommende frit at paaanle til Landvæsenkommissionen og Overlandvæsenkommissionen. Loven har dernæst givet detaillerede Regler for, hvorledes Skjønnet skal tage Hensyn til og afveie den Nytte, Segnet yder sin Eier ved det Læ, samme afgiver, eller paa anden Maade, lige overfor den Skade, det ved sin Retning, Træernes eller Buskenes Art eller Bestaendighed, tilføjer Naboen, og det hedder, at en Forandring af et ældre Hegn kun kan foretages iværksat, naar den Fordele, samme vil medføre for den, der gjør Forandring paa Forandringen, tilfulde opveier det Læ. Forandringen vil medføre for Hegnets Eier, som ogsaa er berettiget til at fordræ sig tillagt en passende Godtgjørelse dels for det lidte Læ, dels for Omkostningerne ved Opførelsen af et andet Hegn, naar et saadant skal reises. Som De altsaa se, har Segnsloven vist den allerstørste Forsømmelse; men at gaa udenfor Segnslovgivningen i det her foreliggende Punkt lader sig altsaa ikke forsvare. Ved Hegn er der det Særegne, at de ofte staa ligefrem i Skjellet, altsaa tildels paa Begges Grund, og der kan derfor nok tilstedes Indskrænkninger, som man ikke ellers kan paalægge en Eier med Hensyn til Benyttelsen af hans egen Grund. Men selv, hvor Hegnet ikke staa paa Begges Grund, men udelukkende staa paa den Enes Grund, er det vist, at der er tilstede en vis Art af Fællesskab, og det kan derfor være rimeligt, at Lovgivningen tager sig af Forholdet og forbyder Hegn, der kunne være skadelige for den ene af Parterne. En Bestemmelse derimod, som ganske i Almindelighed gaar ud paa at forbyde Nogen at benytte sin Jord til derpaa at have Træer, der kunne stugge ind paa Andennands Grund, og at bestemme, at den anden Mand saa kan fordræ Træerne kappede, stævnede eller stynede, tror jeg ikke, man nogenstunde kan indlade sig paa. Da jeg saaledes mener, at Lovforslaget i selve sit Princip er saa urimeligt, at det ikke ret vel lader sig tænke, at det kan fremmes videre, skal jeg ikke

indlade mig paa at gennemgaa Enkelthederne og at paavise den store Mængde af Besynderligheder og Huller, som findes i det.

Alberti: Jeg vil tillade mig at anbefale dette Lovforslag til videre Fremme. Efter den Erfaring, jeg har, antager jeg, at en Lov, grundet paa de Principer, som dette Forslag indeholder, vil afhjælpe forskjellige Ulemper. I alle de Aar jeg har været Medlem af dette Thing — og det er nu i over 20 Aar — er der stadig indkommet Klager til mig fra min Valgfreds over den Ulempe, som tilføiedes mindre Jordbrugere af Skoveiere. I min Valgfreds findes der, som bekendt, et meget stort Areal stovbevoget Land, for Størstedelen tilhørende Sors Akademi, men ogsaa for en Del adskillige Godsøiere. Det er et Faktum, der er anerkjendt af Regjeringen, at de Lovbestemmelser, som nu gjaelde, ikke ere i Stand til at skaffe en Mand Fred for den Skade, der flyder af hans stovvæsende Nabos Skove, og at de derfor trænge til at lempes. Jeg har nemlig i sin Tid henvendt mig til en tidligere Kultusminister og forelagt ham de Klager, der vare indkomne til mig, og denne Minister anordnede da, at Sors Akademis Stovvæsen skulde kappe Træerne i en Afstand af 3 Alen fra Hegnet inde paa Stovvæsenets Grund. Saaledes er det gaaet ganske heldigt, dog ikke ved Hjælp af Lovgivningen, men ved Hjælp af ministeriel Billighed. Men nu vil det Forstovæsen, som regjerer Sors Akademis Skove, ikke længer være velvillig, og nu begynde Klagerne atter at opstaa. Med private Skoveiere har der neppe hidtil været nogen Overenskomst uden ad Velvillighedens Veie. Jeg tror derfor, at den Tankke, som er udtalt i §§ 1 og 2 i dette Lovforslag, er en Billighedstankke, der er anerkjendt af Regjeringen, saaledes som jeg nu har paavist. Den samme Tankke har ogsaa fundet sin Anerkjendelse i Segnsloven af 6te Marts 1869. Naar det dert paabydes, at den Eier af Hegn, som har ladet Hegn bevoge med Træer, skal enten rydde disse Træer — undertiden ogsaa Buske — eller dog kappe dem saaledes, at de ikke komme Naboerne til Skade, saa er derved erkjendt, at en Grundteier er underkastet Hensyn til Naboen ved Benyttelse af sin Grund. Amtet ligger der heller ikke i det foreliggende Forslag; det gjaelder blot om at finde en passende Maade at bringe det frem i Livet paa. Det er dog Noget, som ikke trænger til Bevis, at naar der Sonden for en Lod ligger en høj Skovstrækning, saa gjør Skyggen af denne Strækning en Del af Naboens Lod ubrugelig, og det er dog billigt, at Skoveieren tvinges til at benytte sin Eiendom uden Skade for Naboen. Det er idetmindste den Erstatningsætning, hvortil jeg bekjender mig, og jeg tror, at i Lande, hvor man er vidt fremme i Udvikling, anerkjender Lovgivningen lignende Sætninger. Jeg